

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . 5.— Pengő
 Három óra . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerinti. Gyakori
 hirdetések és a velünk összekötöttségben
 levő hirdető Irodák árengedményben
 részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
 Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPEERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Amikor a népek Ipolyság fogadalmi ünneppé avatta felszabadítása napját

— Teleky Pált és Jaross Andort diszpolgárrá választotta —

nagy csatájának tüze a lengyel mezőkön, immár kialvóban van és Nyugaton minden jel szerint újra lobban, Magyarországon nagy, népi jelentőségű reformok munkájában vagyunk. Egyrészt a földet kell, igazságos megosztások alapján, egyre inkább a nép tulajdonába vinni, másrészt szociális biztosítékokat kell teremteni arra nézve, hogy népünk életszínvonalát emeljük, ellenállóvá tegyük az élet megpróbáltatásaival szemben úgy fizikai, mint lelki vonatkozásban. Ez utóbbi célt szolgálja nagymértékben az a reformjavaslat, amelyet a képviselőház ezekben a napokban tárgyal s célja az, hogy előregedés esetén, államilag garantált biztosításban részesüljön ne csak az öregség tolytán munkaeszközét kezébe kiejtett mezőgazdasági munkás, hanem ennek özvegye is.

Ha lelkisyncilik, egyesek, az e gondolatban rejlő nagy értéket s hirtelen egekig nyúló aranyhegyek felhőkarcolóit álmodják meg a magyar nép számára, azok nem élik a reális való életet, hanem ábrándok fantáziája dus területein álmodznak.

Azok, akik más, nyugalmasabb időkben állandóan pénzügyi tevedet hiányát emlegették és a gazdasági élet egyensúlyának megingását féltették és előszeretettel hivatkoztak a reformgondolatok felvetése kapcsán demagógiára, most ismét az idők alkalmatlanságát emlegetik. Vessük fel tehát mi is a kérdést, alkalmassak-e hát ezek a napok arra, hogy a magyar nemzet, a népi tömegek fejlődése számára olyan szociális és gazdasági erővel megalapozott talajt vessünk, amelyből új erők virágzása indulhat meg?

A magyar közvélemény válasza kategórikus igennel felel. Igenis, alkalmasak ezek a napok arra, hogy a nép érdekét tekintsük legfőbb törvénynek s minden lehetőt megtegyünk ennek érdekében és a ma dolgozók egészséges munkaüteme némitsa el a mindig holnapra várakozók örökké aggodalmas szavát. Szerencsére, Magyarország közhangulata semmi téren sem mutat kilengést. Nyugalom és béke van ez országban, a munka zavartalanul folyik s nem lehet arra hivatkozni, hogy izgatott, forrongó légkörben nyulunk nagyjelentőségű reformmunkához. A kirobbant nagy európai háborus konfliktus szele nem

Ipolyság nagyközség képviselőtestülete szeptember 25-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Perbács Imre, az Egyesült Magyar Párt vezetőségének tagja a következő indítványt terjesztette elő:

Szent István népe mindig szeretettel ragaszkodott Istenéhez és Hazájához. Évszázadokon át vérel irta be a kereszténység védelmében nevét a világ történelmébe. Sok csapást és szenvedést kiállt fajtánk Mohi és Mohács után mindig bizott a Magyarok Istenében, akihez a legnehezebb óráiban is

elküdte fohászát. Eődeink minden csapás után hálát adtak a Mindenhatónak, egy-egy egész országgrész, város vagy község Isten üzenék látható jelét fogadalmi ünneppé tette.

Ipolyság, az ősi katolikus prépostság székhelye, amelynek tempomát közel ezredéves bejárat őrzi, sokszor nézett szembe tatárral, törökkel, szembenézett betegséggel és elemi csapással, de életének legsomorubb korát mégis a 20 éves esztendő megzálás alatt élte.

Ipolyság népe azonban megmaradt rendíthetetlen magyarnak és buzgó kereszténynek

csapott meg bennünket oly mértékben, hogy kizökkentünk volna állami, társadalmi és gazdasági életünk normális kerékvágásából. Ezt érezzük mi magunk is, de ezt a tapasztalatot szerzi mindenki, aki közöttünk megtordul. A Lavoro Fascista budapesti tudósítója például azt írja rólunk, hogy Magyarországon az élet rendes mederben folyik. Külső jelekből alig vehető észre, hogy néhány kilométernyire Magyarországot határaitól irtózatos katalizma ment végbe. Magyarországon nyugodtan szemléli az eseményeket és bizik hatalmas barátaiiban. Politikai körök azonban behatóan foglalkoznak a kérdésekkel.

De számtalan kritikát tudnánk felsorakoztatni a magyar közvélemény előtt, amelyek mind a legnagyobb elismeréssel irnak Magyarországon példás nyugalmáról. Természetesen, ehhez szükséges volt néhány, a rendkívüli időkhez szabott kormányintézkedés megtétele. De ezek az intézkedések is kevésbé szigorúak, mint amilyeneket korántsem a háborút viselő országokban, de a semleges államokban tapasztaltunk.

Ezek után azt kell mondanunk, hogy Magyarország mint jó kézben tartott ország, természetes képp mutatja annak a hangulatnak, ami a lelkekben valóban él. Miért ne nyulnánk hát akkor olyan problémákhoz, amelyek halasztást immár nem tűrnek. A mindig a holnapra várakozók nem ringathatják magukat álomba a földbirtokpolitikai kérdések újbóli megoldását illetően. Súlyos és kibatásában beláthatatlan következményű ballépés lenne ez, mert nem tudni, hogy az idők mai vágató iramában az álomból való felébredés után nem lesz-e tulságosan idejét múlt az, ami ma elegendőnek, kivihetőnek

és életrevalónak bizonyulna. Véglegesen le kell szoknunk arról, hogy engedjük az időket átcsapni fejünk telett és mindig a holnapra tárolt problémákkal terheljük közéletünket. A jelen földbirtokpolitikai kérdések tekintetében sem lehet jogcím immár az, hogy ismét elkéstünk. Údvös dolog lenne, ha ezeken a kérdéseken már tustünk volna, de véleményünk szerint, éppen azok a nagy világpolitikai változások sürgetik a földbirtokpolitikai kérdések megoldását, amelyek miatt némelyek elhalasztani szeretnék. Vessünk egy pillantást a nagy és hatalmas baráti Olaszország felé. A közel négy millióra növekedett lakosu Sziciliában most kezdődött meg a nagy földreform, a telepítési akció lefolytatása. Földbirtok mozgósításnak nevezik ezt az olaszok, amelynek nagy arányai nem csak a szicíliai föld megfelelő szétosztásában mutatkoznak meg, hanem abban is, hogy hektáronként az eddigi 7 mázsás termést 15—16 mázsára akarják felemelni. Ha Olaszország megteheti azt, hogy egész sulyával belefekszik a világ béke szolgálatának nagy munkája mellett nehéz birtokpolitikai kérdések megoldásába, a kifejezetten agrárjellegű Magyarországon ne tudná olyan időkben dülőre juttatni politikai, gazdasági és szociális életének nagy problémáit, amikor erősebb a felelősségérzet s mélyebbről kerül fel a lelkekből a nemzet sorsáért való aggodás?

A közvélemény szavát szólaltatjuk meg, amikor fennen hirdetjük a kormány felé: haladjon rendületlenül a bölcsen átgondolt belső reformok útján s a magyar nép gondoskodni fog arról, hogy ezek a reformok továbbra is a lehető legnagyobb légkörben valósuljanak meg.

B. É.

Időszerű kérdések a földrajzitanításban

(Befejező közlemény)

Ilyen diogrammmal nagyban elősegíti a Föld almainak emlékeztetbe vétését.

Igy érdekes és a tanuló könnyen megjegyzi, hogy Anglia gyarmatai az anyaországnál 130x nagyobbak, Belgium gyarmata 80x, Hollandiáé 60x, Franciaország és Portugáliáé 22x, végül Olaszország gyarmatterülete 10x olyan nagy, mint az anyaország. Könnyen tájékozódást szerzünk. Angolország tengeri uralmáról olyan térképről, amely különböző vonalakkal tünteti fel, mely részét urálja az Óceánoknak teljesen (tehát Atlanti és Indiai Óceán nagy részét), melyeket bizonyos feltételekhez kötve (a Dél-Amerika-i Atlanti part, vagy a Hátsó India és Ausztrália közti tenger), azután mely része a tengernek van politikai barátság alapján biztosítva (Kanadától Délamerikai északi részéig terjedő Atlanti part). Nagyon tanulságos a gazdasági jólétét megvilágító, u. m. agrárólló, mely pl. az 1910-es év gazdasági helyzetéhez viszonyítja a mai állapotot, s azt mutatja, hogy az életmódok az egészségűvett 1910-es állapottól, vagyis minél nagyobb az agrárról, annál kedvezőtlenebbek az állam gazdasági körülményei.

A gyarmatkérdések világpolitikai vonatkozása ma előtérbe került, azért rámutatok arra, milyen nagyok a gyarmatok az anyaországhoz viszonyítva.

A középiskola felső osztályaiban összesen csak heti 3 órában tanítjuk a földrajzt, így a most változó anyag ebbe a keretbe nehezen illeszthető be. Addig is, míg el nem tudjuk érni, hogy a középiskola valamennyi felsőbb osztályában helyet foglaljon a földrajzi önképzőkör. A tanuló önmunkásságának sikerét nagyban előmozdítja itt maga a tanár, aki valósággal behatol a gyermeki lélek székéi kamrájába, s hatások érvényesítésével igyekszik a kialakított negatív képet pozitívává átteni. Az önképzőkörben dolgoztattam fel aktuális kérdéseket hazai és külföldi újságikkal, könyvek, filmek, előadások nyomán (pl. Japán nagyhatalmi terjeszkedése vagy a tokiói földrengés, azután az óserdő képe és a Kárpátgyógyászatban hallott előadások ismertetése). Beszámoltak a rádió diákléírójában közvetített földrajzi vonatkozása kérdésekről. Sok eredetiség nyilvánult meg a hazai, — sokszor külföldi kirándulások feldolgozásában, a cserkészklubok alkalmával szerzett tapasztalatokról, ezek közül a jobbakat az ifjúság és Élet is közölte. Főben foglalkoztak a világháború harctereinek földrajzával, s arról térképeket is készítettek. A világháború kérdéseit ép úgy feldolgozták, mint a világháborúkat. Az önképzőkör munkásságát koránál azonban a megszállás alatt levő területek állandó ébrentartása volt, s azokról egyuttal képeket is vetítettek.

Befejezésül megemlítem, hogy a középiskolában ne csak tanítsuk a földrajzt, hanem geográfiai öntudatra is neveljünk. Értse és érezze meg a tanuló, hogy a Dunamedencék között a tíz milliányi magyarság a központban van és egy tömegben számottevő tényező. A világháború előtt az ételtérrel, most az étlettérrel küzdünk, a mai magyarság a területhez viszonyítva túlságosan van, mert még régen — Strömpl szerint — 35 magyar jutott egy km²-re, addig ma több, mint kétszer annyi, s a bennünket környező államok között sehol sem találunk ilyen nagy arányszámot (Románia 33, Jugoszlávia a szerbekre vonatkozva 20). Ez is fokmérője a magyar nemzet dinamikus erejének.

A Földrajzi Öntudatra való nevelést szolgálja a honismeret és a hon megértése, mert csak a kettő együtt valjika ki az igazi honserzetet. A világháború magyarok (Kőrösi Csoma Sándor, Vámbéri Armin, Bíró Lajos, Stein Aurél, Magyar László stb.), akik munkásságukkal dicsőséget szereztek a magyar névnek, álljanak követendő példaként az ifjúság

KOLONFÉLÉK

— KULTURKONGRESSZUS LÉVÁN. A Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége az alábbi előzetes értesítést közli: A Felvidéki Kulturális Egyesületek Szövetsége gróf Révay István vezetésével legutóbbi közgyűlésén testületileg belépett Szövetségünkbe. Ezért legközelebbi közgyűlésünket és a Felvidéki Kulturális Kongresszust október 13. és 14. napján a SzMKE székhelyén, Léván tartjuk dr. Kállay Miklós ny. miniszter elnöklétével. A kongresszus bizottságai a Felvidék és Kárpátalja népművelési és kulturális idegenforgalmi kérdéseit tárgyalják, dr. Antalfi Antal kultuszminiszteri min. tanácsos és gróf Z. chy Nándor országgyűlési képviselő vezetésével, dr. Hankiss János, dr. Milliker Rezső (egyetemi tanárok), dr. Sziklay Ferenc előadásában. Az ünnepi beszédet dr. Jankovich Marcel mondja. A kongresszus nemzeti jelentőségére tekintettel lehetőleg minden kultúregyestület képviselje magát. A kongresszuson részvételre kívánók az előadásért (október 13. ebéd, vacsora, szállás, október 14. reggeli, ebéd, és a kiszállítás borraival nélkül) 8 pengőt, a kongresszusi nyomtatványokért 2 pengőt, összesen 10 P-t küldjenek be Schubert Tódor Léva címére. Kedvezményes, féláru utazás. A kongresszus és a rádió által is közvetíteni tervezett kultúrát részletes műsorát lapunk következő számában közöljük. A kultúrát egyik nagy érdekessége a közelmúltban felfedezett óségi lévai és környéki énekeknek a Lévai Dalárda előadásában történő bemutatása lesz. A Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége ennek a kongresszusnak Léván való megrendezésével Léva és vidékének magyarságát kívánja megtisztelni, társadalmunk ezt a kiuteltetést bizonyára tömeges megjelenésével fogja honorálni és azt a magyar kultúra ünnepvé avatja. Hölgyeinket magyar ruhában kérjük megjeleneni.

— A KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁG mult heti üléséről megjelent tudósításunkhoz pótlóan még a következőket jeleljük: Az Alkalmépzésmozgalmi hivatal főnöke részletesen beszámolt a Bars—Hont vármegye területén folyamatban levő vagy beavézt ut és hidépítésekéről, utjavításokról, hengerlésekről és anyagszállításiokról. Végül az ut és hidtervezésekről. A balassagyarmat—pozsonyi áltami ut Hont—Garammikola közötti szakaszán a vonalvezetés belügyminiszteri jóváhagyása a helyszínén megtörtént, a részletes felvételek és a tervezés folyamatban vannak. A demond—fúzesgyarmati törvényhatósági ut építésére hirdetett versenytárgyalás során az illetékes minisztériumok az építéssel Juhász István Pál bpesti vállalkozót bízták meg, aki az összes munkákra, a kavicsanyagának beszerzése és szállítása kivételével 161 ezer pengőt ajánlatot tett. A munka máj megkezdődött. A garamszentgyörgy—fúzesgyarmati törvényhatósági uton levő kényvíjárás, kőboltozatu hid helyébe építendő nyolc méter nyilvánú vasbeton hid tervezése megkezdődött. A tiszti főorvos jelentése szerint Bars és Hont vármegyéek közegészségügyi állapota szeptember havában általában kielégítő volt. A hevenyfertőző megbetegedések közül tifusz 15, diftéria 4, trachoma 23, malária 2, skarlátina 8, lépfene 2, szamarhurut 2 esetben észleltetett. Az 56 hevenyfertőző megbetegedésből kettő volt halálos kimenetelű. Az orvosok 16 újabb nyílt gümőkóros megbete-

elött, s erősítsek bennük a nemzeti öntudatot. Az érzelmi körülménynek a tanításban hiányoznia nem szabad, mert máskülömben olyan hangszerezen játszanak a tanulók előtt, melyen hurok nincsenek. Ha a geográfiai öntudat magvát sikerült tanítványaink lelkebe elhinteni, ha olyan ifjúságot nevelünk, mely geográfiai öntudattól áthatva tisztán látja a magyarság helyzetét, gazdasági és politikai törekvéseit, úgy bizvást remélhetjük, hogy megvalósulnak Kossuth Lajos szavai: „Magyarországot a poklok kapui sem döntik meg“.

gedést jelentettek, ezek közül egy volt halálos kimenetelű. Csak közégekben négy diftéria megbetegedés történt, két halálesettel. A védőoltások folyamatban vannak, a fertőzés forrásait bakteriológiai vizsgálattal keressük. Csáran m. kir. főorvos Igpolyságon piac és tejgyűjtő, továbbá huszleteknel vizsgálattal terított és mintákat vett. Igpolyság és Verébaly az államtól Röntgen-gépet és mikro-szkópot kapott Közegészségügyi kihágás miatt öteseten indult eljárás. A Zsidkeresztes körzet tanácsadásán 1046 gyán jelent meg. A Stefánia Szövetség tanácsadásán megjelent 26 terhes nő, 74 csecsemő és 64 kigyermek. A védőnők meglátogattak 14 terhes nőt, 28 gyermekgyásit, 164 csecsemőt és 168 kisedet. A negyedévi cukor és tejakció folytatódgossan kerül lebonyolításra. A főállatorvos jelentése szerint a megye területén a ragadó állati betegségek szűnőben vannak. A földm. min. az ebek veszettég elleni kötelező védőoltását a visszacsatolt területen is elrendelte. Ezen intézkedést megokolja a Dunántúlon 1936 óta évenként végrehajtott oltások jól bevált eredménye. A miniszteri rendelkezés szerint az október 1-ig önként ne om oltatott ebeket hatóságú oltási akció során kell védőoltásban részesíteni, amelyhez az előkészületek folyamatban vannak. A helyhatóságú állatorvosi állások betöltését sürgetik az állategészségügyi rendészeti teendők. A földm. miniszteriumba az alispán az erre vonatkozó tervezetet felterjesztette s meg van a remény arra, hogy az állatorvosi körök szervezése és batóltása hamarosan megtörténhetik. Bars—Hont területéről a vágómarha kivitele külfödre megindult. Az elmúlt hónapban Németausztriába az ipolyásági járásból 40, a lévaiából 20, a zselizből 16, a verébalyiból 20, Máltába a verébalyiból 60, Olaszországba az ipolyásági-ból 10, a lévaiából 20 és a verébalyiból 30 darab vágómarhát, összesen 126 darabot szállítottak ki. A kialakult eszmecsere során a közgazdasági bizottsági tagok sajnálattal állapították meg, hogy a vármegye mezőgazdasági lakossága az exportban nem vehet olyan mértékben részt, amilyet a külföldi kereslet megkíván. A láttenyészéstünk csekély, serlestenyészéstünk pedig számba sem jöhet, olyan kicsi. A lakosság anyagi megerősödését nagymértékben szolgálja az állattenyészés megfelelő színvonalra és nagy-ságra való emelése Ennek érdekében a tél folyamán felvilágosító propaganda előadásokat fognak rendezni, minek során bevisik a falu közudatába az állattenyészést nagy nemzetgazdasági jelentőségét.

— A BIRÁK ÉS ÜGYÉSZÉK Országos Egyesületének komáromi osztálya dr. Valló Jánost, a lévai járásbíróság elnökét, választmányi tagjává választotta meg.

— A BAROSS SZÖVETSÉG LEVÉL SZERVEZETÉNEK VÁLASZTMÁNYA f. hó 27-én Schubert Tódor kormányfőtanácsos elnökletével tartotta első ülését. A választmány örömmel vette tudomásul Kern Oszkár, a Baross Szövetség lévai szervezete ügyvezető elnökének a kereskedelmi és iparkamara levelező tagjává történt megválasztását. Kern Oszkár terjedelmes jelentésben számolt be a lévai szervezet eddigi működéséről. A beszámoló során megtdtük azt, hogy az előnksé számos ügyben eljár a Baross Szövetség központjában, továbbá a központi igazgatósággal együttesen intervenált a kereskedelmi miniszteriumban a kereskedelem és az ipar töbrétté érdekében. A jelentést a választmány egyhangyan tudomásul vette. Ezután az egyes választmányi tagok terjesztették elő nézeteiket külfölte szakkereskedésben. Ezeket az ügyeket a vezetőleg felterjesztte a Szövetség központjába további eljárás, illetve az orvoslás iránti közbenjárás céljából. Így panasz tárgyává tetették a szövetkezetek terjeszkedése a visszatartott részekben, amelyeknek a zsidótörvény meghozatala előtt má jelentőségük volt, de most, a zsidótörvény végrehajtásakor ezek a szövetkezetek, amelyek tagokkal nem rendelkeznek, tehát mindenképp részere kiszolgáltatnak árut, éppen a kezdet nehézségeivel küzdő győnté tőkeji keresztény kereskedelemnek és iparnak csinálnak erős konkurenciát. Ungvácsk panaszolták a kisipar és kiskereskedelm hitelezésének má nehézségeit; a hitelezést a most kialakuló keresztény közzgazdasági élet kezdeményes megszervezése érdekében okvetlenül megoldandó probléma. A választmányi ülés állást foglalt az állami önállósítási alap megfelelő felemelése érdekében, mert a rendelkezésre álló jelenlegi alap kicsinek mutatkozik, abból az okból, mert az csak az anyaország részére készült, így a visszatartott részek arányában az alapot növelni szükséges. Ungvácsk intervenciót kíván a választmány a külföldi gyárosok és kereskedőknek a visszatartott részek kiskereskedői és kisiparosai-val szemben fennálló követeléseiknek a tapasztalt

könyörtelen behajtása miatt. Itt az egének teherbíró képességének megfelelő részletfizetéseket kell engedélyezni. A választmány a csehek által kivetett magas adók jelenlegi behajtásánál méltányos eljárást és a végrehajtások felüggesztését, a szakiparosok erőteljesebb támogatását kéri a közhatalom részéről, továbbá pedig a nyilvános pályázatok elkészítésére elegendő határidőt. Végül a választmány az iparegyletek revíziója kapcsán beállított stróhmunkák elleni törvényes eljárást kéri. Elhatározza a választmány, hogy ezentul havonta fog ülést tartani, mégpedig minden hónap első hetében de rendkívüli ügyek felmerülésénél máskor is. Már az első választmányi ülés is azt a benyomást keltette, hogy a Baross Szövetség helybeli szervezete alkalmas arra, hogy erőteljesen képviselje a keresztény kisipar és kiskereskedelem érdekeit, de kívánatos, hogy kerelmei méltánylással is találkozzanak. Schubert Tódor elnök zártbeszédében felhívta a jelenlévőket, hogy teljes erjükkel álljanak a békes konzolidáció szolgálatába, mert az átszervezés nehézségeit csak így lehet legyűrni s a közgazdasági élet igazi táplálója csak a nyugodt és békes társadalmi légkör lehet.

KITÜNTETÉSEK. A Kormányzó Ur dr. Haiczl Kálmán szentszéki tanácsos, szőgyéni plébános, a neves történész, lapunk illusztris régi munkatársát és Bándy Endre ág. ev. főesperest, lévai lelkesít, a volt felvidéki Magyar Evangélikus Szövetség elnökét, a hitélet terén szerzett érdemei elismeréseképpen kormányzótanácsosa nevezte ki. Pénteken az Egyesült Magyar Párt küldöttsége kereste fel Bándy Endrét és Schubert Tódor járási elnök a párt üdvözlését tolmácsolta a legfelsőbb helyről jövő kiüntetés alkalmából a beszédében kiemelte Bándy Endre törhetetlen magyar közéleti munkásságát, amellyel hírdemelte a kiüntetést. Bándy Endre megindultan köszönte meg az üdvözlést.

FELVIDÉKI BANYAVÁROSAINK: Selmebánya, címen a Magyar Radió kassai hullámhosszán, október 7-én 11.05 órai kezdettel Koperniczky Kornél előadást közveitli.

VALLÁSOSÉST. A Soli Deo Glória diákcsoportja ma este 6 órai kezdettel a lévai református templomban vallásosestet rendez. „A hétköznapok tüpróbája” címen előadást tart Szabó István. Juhász József és Tripska Márta szavatai után a balatonszárszói konferenciáról beszámol Vida Zsuzsanna. Az igazgatóhelyet Kemény József végzi. Imádkozik Keresztény Pál espereslelkész. Belepdőji ninc, adományokat az ifjúsági cétokra fordítják.

KINEVEZÉSEK. Dr. Jávorszky Józsefet Barsfűsre, dr. Horváth Gezárt Barsrendre ideiglenes minőségben kórorvossá nevezték ki.

A LÉVAI SZÜRET nem sok jóg ígér. A késő tavaszi ködök megnevülték a peronosporát, amely a szép kilátásokat lortette. A keresztényi szüret okt. 1-én, a káka 2-án, az olveai 4-én és orbánhegyi szüret 7-én kezdődik.

SZUDY NÁNDOR KÉPKIALLITÁSA. Szudy Nándor garamszentgyörgyi ref. lelkes és festőművész képeinek gyűjteményes kiállítása ma nyílik meg Budapesten, a „Müterm” kiállítási termében.

SZÜRETI MULTSÁG. A kálnai iparos ifjúság ma este a Huska-fele vendéglőben szüreti mulatságot rendez.

A BUZA TERMELOI ÁRÁNAK megóvása érdekében a kormány rendeletet adott ki, amely megtiltja és büntetés alá helyezi a búzának a Futura által fizetett árának alacsonyabb áron vásárlását, ha ennek célja továbbadással vagy feldolgozott állapotban való forgalombahozás. Alacsonyabb vételár kikötése vagy fizetése esetében az eladó a vételár megfelelő kiegészítését követelheti.

ÉRTESÍTÉS. A rimaszombati m. kir. állami gyermekmenhely igazgatósága közli, hogy az ezentul gondozásba vett gyermekek gondozási díját a mai naptól, október 1-től felemeli és a következő összegben állapítja meg: 2 éves korig havi 11, 2-7 éves korig havi 9, 7-12 éves korig havi 8, 12-15 éves korig havi 7 pengő. Akik elvállalnak egy menhelyi gyermek gondozását, érdeklődhetnek a városi szociális irodában. (Piarista Rendház, emelet 28 sz.)

A LÉVAI KERESZTÉNY MUNKÁS EGYLET rendkívüli közgyűlést október 8-án délután negy órakor tartja, melyre ezután is meghívja tagjait a Vezetőség.

SZÜRETI MULTSÁG LÉVÁN. A Lévai Keresztény Munkás Egylet szokásos szüreti mulatságát október hó 8-án tartja. Bővebb értesítés a meghívókon. Vezetőség.

A BUVÁR új száma pompás képekkel illusztrált cikkeket közöl a mikroszkóp fejlődéséről, a zürichi kiállításról, a libiai autósztádról, a Székelyföld szövőiparáról, az ösvilági állatokról, a csecsemő tornájáról, Xántus János küzdelmes életéről. Valamennyit kiváló magyar tudósok írtak. „A tudomány műhelyéből” című rovat a természetudomány és a technika időszerű kérdéseivel foglalkozik.

INTERNÁLTAK EGY VOLT CSEH TISZT. Szerdán este az esti homályban egy jól öltözött polgári ruhás egyen surrant át a határon. A magyar határőrök elfogták. Kihallgatás alkalmával előadta, hogy a cseh mozgósítás idején mint tiszt Léván szolgált a tanközredés és most a francia idegen légióra készül. További intézkedés Léván internálta.

A LEGOLTALMI LIGA csoportja rendezésben m. hó 11-12-ig 10 napos tanfolyam volt légalalmi oktatók kiképzésére. A tanfolyam tananyagát felölelte a légalalom alapismereteit, a tüzőtöltő-, a gázvédelmi-, a műszaki-, az elsősegélynyújtási és a falu légalalmi ismereteit. A tanfolyam előadója Czrha Gyula okl. mérnök, a bpesti orsz. L. L. központi kiküldöttje volt, aki nagy szakudással élvezetes előadásban ismertette a légalalommal kapcsolatos összes tudnivalókat. A tanfolyamon 47 hallgató vett részt. Ezek közül 32 hatóság ki küldött, a többi önkéntes hallgató volt. Verebély, Nagysalló, Csata és Szeliz 2-2 kiküldött hallgatóval vett részt a tanfolyamon. Az oktató képesítés irásbeli, szóbeli- és előadói vizsgából állott. Oktató-kepesítési oklevelet nyert a hallgatók összesége, aki vizsgára jelentkezett. Ezek feladata lesz a rövid időn belül kinevezett házcsoport parancsnokok kiképzése. Nagyon kívánatos lett volna, ha a lakosság köréből többen vettek volna részt az ingyenes tanfolyamon, saját érdekében hiszen megismerkedhettek volna a hasznos tudnivalókkal. Mi akik hallgattuk az előadást, csak hálával gondolunk előadóinkra.

LENGYEL MENEKÜLTEK LÉVÁN. E hó 25-én délután 594 lefegyverzett lengyel katona, köztük 39 tiszt, érkezett vonaton Lévára. A tisztek között két alezredes van. A lengyeleket a régi laktanyában internálták.

HALÁLOS AUTÓGAZOLÁSOK. Megrendítő szerencsétlenség történt m. hó 20-án d. u. a Koháry utcának a Hegyalja utca felőli részén. Maczák Gyula lévai gépkocsis tulajdonos arra haladt kocsiján s Kardos Ferdinand keméndi tartalékos határavadás hónapig lovát vezetett haza a kovácstól, patkolás után. A ló az autó zörgésétől idegeskedni kezdett, ám Maczák nem állította meg kocsiját. A ló egyszer csak megugrott s ekkor Kardost az odaérő autó sárhányója elkapta s mintegy tizmeternyre magával hurcolta három utzszerű kőrakáron keresztül. A szerencsétlen katona térdelőrést és koponya alapi törést szenvedett és a helyszínen meghalt. Maczákot a rendőrség letartóztatta. Kardos Ferdinand két hónapra házas volt s a kovácánál, míg a ló patkolták, levelet irt a feleségének.

A vizsgálat megejtésére a komáromi törvényszék vizsgálóbírója is megjelent Léván, azután Maczákot a komáromi törvényszék fogházába szállították. — Két nap mulva, szept. 22-én este a gyejei utas is halálos szerencsétlenség történt, amelynek áldozata Amstetter László lévai származású 27 éves kiöväri vendégfő. Amstetter Lászlóval hazafele igyekezett kerékpáron s szembe jött vele motorkerékpáron Szokol Géza, a lévai uradalom tiszviselője. Hogy a szerencsétlenség miként történt, azt a rendőrségi vizsgálat által véghezvitt rekonstruálásból állapították meg, mert a szerencsétlenség szemtanúja nem volt s Amstettert és Szokolt az arra menők lették eszméletlen állapotban, mire a rendőrséget figyelmeztették. A rendőrség autóján sietett a szerencsétlenség színhelyére és a lévai kórházba szállították mindkettőjüket. Amstetter, aki súlyos koponyaalapi törést szenvedett, 24-én délelőtt meghalt. Szokol, aki szintén a fején sérült meg, jobban van. A vizsgálat megállapítása szerint, amelyet a rekonstruálás alkalmával készített fényképekkel erősítenek meg, Amstetternek a kerékpárján volt lámpa, de a szabálytalan oldalon haladt. Lehetséges, hogy Amstetter szemét Szokol motorkerékpárjának reflektorfénye elkápráztatta és ennek következtében tért át az ut jobb oldalára. A szerencsétlenül járt törekvő és munkás Amstetter Lászlót, aki csak két év előtt nőtült s a lévai Liska Irént vette feleségül, 26-án temették el a kórház halottas házából, nagy részvét mellett.

CSODA-DAUERT csináltasson Bartos helygyódrásznál Léván. Áramnélkül gyönyörű.

Háziasszonyok figyelme!

KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDÉSBEN!

SPORT

ÉRSEKJÁVÁR S. E. NYÁRHID — LTE 4.0 (2.0) Bíró: Koháry Galánta. — Az LTE Németh I. helyen Csákvánival, egyébként komplett csapatpal állt fel! Az ESE a Csehországból hazatért Polják, Csicátká, Svídrony, Krajcsir, Banyár és Kovács, igazolatlan játékosai szerepelt. Már az elején kitűnt, hogy az LTE védekezésére szorult és szörványos támadásai az ESE jól működő védelmének akadnak le. Az ESE elég könnyen rugta góljait. Dohány kapus kissé bizonytalanul védett, két gólból benne volt. A csapat legjobb része Mutulányi-Ujvári hátvédpar, Németh II javuló formát mutat és állandó tagja lesz a csapatnak. Menyovszky és Ocsiák közepes volt. Csákványi gyengén játszott. Halászt állandóan erősen fogták, nem tudott eredményes lenni. Nemcsok, Horváth II és III megfeleltek. Az LTE a mérkőzést megvonta.

MA VASARNAP d. u. 3 órakor a Gútai Sport Egylet játszik Léván bajnokit. Az LTE reméljük összeszedi magát s megnyeri e fontos mérkőzést.

DIVATOS KABÁTSZÖVETEK legújabb színekben, ruha anyagok és hozzávalók, fővárosi vásárlatokban állnak rendelkezésre Widder divatboltjában, a malommal szemben.

FOGORVOSI RENDELŐ ÁTHELYEZÉSE. Értesítem t. pácienseimet, hogy rendelőmet Deák Ferenc utca 20. szám alá helyeztem át. Bodánszky Irén, áll. vizsgázott fogász.

Gyászköszönetek.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik nővérem elhunytá alkalmából részvétükkel felkerestek és öt utolsó útjára elkísérték, ezutal mondok hálás köszönetet.

Kottek Ferenc,

Ezutal monduk hálás köszönetet mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, ugyszintén a férfi Mária Kongregációnak, kik felejthetetlen jó fiunk tragikus elhalálása alkalmával mély fájdalomunkban részvétükkel felkerestek és öt utolsó útjára elkísérni szívesek voltak.

Amstetter János és családja.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések: Petráns János és Karafa Lidia leánya Valéria — Béres István és Herda Mária fia Desző — Szalay Lajos és Dudás Rozália halvaszületett leánya.

Házasság: Peterke Sándor ref. és Panko Anna r. k. — Zsóka Lajos r. k. és Sinko Anna r. k. — Budaváry Ferenc r. k. és Schmid Anna r. k. — Knapp József ízr. és Schönfeld Anna ízr.

Haláleset: Schwartz Lászlóné sz. Bacsakáji Gizella 41 éves — Amstetter László 27 éves — Tóth Erzsébet 11 éves — Beran Julianna 73 éves — Loderer János 73 éves — Tóth Margit 38 éves — Schroth Mária 29 éves — Petráns Valéria 3 napos — özv. Trizna Jánosné sz. Bencsik Lidia 78 éves.

194 — 1939. szám.

Árverési hirdetmény.

A lévai áll. liceum igazgatósága (volt tanítóképző) szülőtermését okt. hó 8-án (vasárnap) d. u. 3 órakor a helyszínen elárverezi. A szülőtermés megtekinthető az árverés előtt.

IGAZGATÓSÁG.

2 szoba, kiskonyha kiadó Szent István ut. 12. 1098

Vennék egy használt motort 1/2—1 HP-ig. Cim: „Volta” villamos vállalat Léva. 1099

A városi Vigadó I. emeletén egy 4 szobás, összkomfortos lakás október 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítást a városi gazdai ügyosztály ad. 1101

Foszlós, puha és szapora lesz a KENYERE, ha

Pánifer

kenyérsütőport tesz bele!

Pályázat

A Lévai Katolikus Kör a megüresedett házgondnoki állásra pályázatot hirdet. Csak képesített szakemberek pályázatait veszik figyelembe. Pályázatok beadhatók október 16, délig, Guba János aligazgatónál. A feltételek ugyanott megtudhatók.

Igazgatóság.

Léva megyei város polgármestere.

8129-1939 — II-Ba. szám.

TÁRGY: Kirakatok, üvegfalak és egyéb építési anyagok eladása.

Hirdetmény.

A vármegyeháza átalakítása alkalmával feleslegessé vált üzleti kirakatok, üvegfalak, ablakok stb. nyilvános árverésen lesznek eladva 1939. évi október hó 2-án d. u. 3 órakor a városmajorban; a még ki nem szedett kirakatok pedig a vármegyeházán a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében.

Léva 1939. szeptember 26.

VOJTÁS s. k.
polgármesterhelyettes-főjegyző.

Léva megyei város polgármestere.

79-légo.-1939. szám.

TÁRGY: Légoltalmi, gázvédelmi felszerelési tárgyak összeírása.

Felhívás.

Bars és Hont k. e. e. vármegyék Alispánjának 88. eln./1939. ssámu felhívása alapján elrendelem, hogy a város mindazon polgára, valamint a cseh megszállás alatt üzemi légoltalmi szervezet létesítésére kötelezett gyár, üzem, intézmény, magán- és közhivatal tulajdonosa, illetve vezetője, akinek birtokában cseh származású légoltalmi, gázvédelmi felszerelési eszköz (gázálarc, gázálarc-betét, gázvédő ruházat stb.) van, a városi légoltalmi ügyosztályon (Új városháza, földszint 24. sz.) 1939. évi október hó 3-ig jelentkezni tartozik.

Ezen rendelkezés nem teljesítése kihágást képez s a törvénytörést büntetettik.

Léva 1939. évi szeptember hó 25-én.

VOJTÁS
polgármester h. légo. vezető.

Fajtiszta német dagg kölyök kutyák eladók; ugyanotti egy 1 éves szuka (nőstény) is. Cim: Éder György Léva Lengyel u. 6. 1086

2 szobás lakás kiadó, Szent Imre u. 2. 1088

Kákai- úti 46-os ház kiadó. 1077

Szabászati tanfolyamra jelentkezőket elfogadok. — Cim a kiadóban.

Szántófeld Mély utnál 6505 □-öl eladó. Teleki tér 8. 1090

8 mázsza vegyes szőlő eladó. Koháry u. 44. szám. 1091

Elveszett egy fekete-fehér szőrű fox-terrier kutya. Megtaláló jutalomban részesül Petőfi u. 22 alatt. 1092

Kiadó 2 ágyas butorozott szoba azonnal, esetleg honyha használatlaltal is. Ujtelep, I. ucca, Bella. 1095

Vigyázzon okmányaira! Foto-kópiát az eredetivel teljesen egyenlőt azonnal készít Foto Rusznák, Léva. 638

Jó házból való fiu szobafestő tanulóknak felvétetik Takács Mihály, festőnél. 1047

Ház, lakás, üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4 szám alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet Dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 1054

Ház Koháry u. 24. sz., 1997 □-öl területtel eladó. Kisebb gyár építésére, vagy kertészkedésre alkalmas; végeben patakka. 1064

Páncélszekrényt keresek megvételre. Ajánlatok zárt borítékban a cím megjelölésével okt. 5-ig a kiadóba. 1078

Értesitem n. é. közönséget, hogy szüics műhelyemet áthelyeztem Petőfi, volt Kossuth ucca 7 szám alá Dr. Vli-csek házba. Tisztelettel Seif Samu, szüics-mester. 1083

HALLÓ! FIGYELEM!

Értesitem Léva város és vidéke nagyérdemű közönséget, hogy

szüics-műhelyemet

Mártonfy u. 2 sz. alól Mártonfy u. 14 sz. alá helyezem át. Továbbra is fő törekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség megelégedését kiérdemeljem.

Szörmékben dús választék. — Tisztelettel:

FISCHER BÉLA
szüicsmester.

Megérkeztek!

az új rádiószesezon legmodernebb*

RÁDIÓI!

Dijtalan bemutatás:

RÁDIÓ KÖZPONT KERN TESTVÉREK

szaküzletében, Léván. Alapított 1881.

A 43. magyar királyi osztálysorsjáték

I. oszt. sorsjegyek

is már kaphatók!!

HANGYA

Ruházati üzlete
1939 október hó
2-án nyílik meg.

Textil, rövid, kötött, szőnyeg, konfekció és az összes divatárúk kaphatók.

PHILIPS
A VEZETŐ VILÁGMARKA

KERESÜNK

ügyes ügynököket osztálysorsjegyek árusítására.

Ajánlatok és referenciák:
PETŐ ERNŐ bankház, Szeged, Postafiók 131.

Előzetes jelentés!

Özv. THURÓCZY JÁNOSNÉ született Éder Mária a budapesti bábakepzőn nyert képesítéssel és 20 évi budapesti gyakorlattal, Léván 1939. évi október hó első napjaiban, (saját házában) Koháry u. 14. sz. alatt mint okl.

szülésznő

működését megkezdi. Kéri az érdekeltek szives pártfogását.

ORIENT HANGOS MOZGÓ

Ma, vasárnap 2 órakor (fill. hely.), 4, 6 és negyed 9 órakor utoljára!
Buday D. zenés vigjátéka!

VARJU A TORONYÓRÁN

Főszerepben: Kosáry Emmi, Egri Mária, Si-mor E., Rajnay G., Vaszary P., Rózsahegy K. Legújabb Magyar Világhírű!

Okt. 2.—3.—4., hetfőn—kedden—szerdán 6 ó. (fill. hely.) és negyed 9 ó. Nemzetközi nagydíjjal ki-tüntetett francia filmek

VÁGYAK

Egy párisi kislány elménye.
Főszereplők: Danielle Darieux, Charles Vanel.
FOX HIRADÓ!

Okt. 5—6.—7.—8., csütörtöktől vasárnapig bezárólag!
A magyar filmgyártás re-mekbe foglalt felejthetetlen filmcsodája!

SZEGÉNY GAZDAGOK

JÓKAI MÓR világhírű regénye-nek filmváltozata!
Főszerepekben a magyar filmjászás nagyjai: Uray Tivadar, Szelezcky Zita, Maly Gero, Vaszary Piri, Szilassy László, Lukács Margit. Pethes Sándor.

HUZÁS

október hó 14-én és 17-én.
NE FELEDJE EL
az új sorsjátékhoz osz-

tálysorsjegy szerencseszámát levelezőlapon —
vagy telefonon nálunk megrendelni

BENKŐ BANK R. T.

Budapest, Andrásy-út 56. - Telefon 128-647.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemben állandóan **ÉLŐ HALAKKAL ponty, harcsa, kecsge** állók mindenkor b. rendelkezésükre

Hazafias üdvözléssel:

MÁRTON

István csemege és fűszerkereskedés
Léva, Horthy M. ut 1. Tel. 175.

Ismét itt az alkalom!

Ezer meg ezer ember nyert már a
m. kir. osztálysorsjátékon

Ma majdnem mindenki vesz osztálysorsjegyet, mert kis összeggel nagy vagyont nyerhet rövid idő alatt!

Már október hó 14-én kezdődik az új sorsjáték, nagyon ajánlatos, hogy **rendeljen egy sorsjegyet bármelyik főarúsítónál.**

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

700.000

Jutalom és nyeremények készpénzben:

400.000	70.000	2x40.000
300.000	60.000	30.000
100.000	2x50.000	15.000

21 á 20.000, 32 á 10.000, stb., stb. P. 88.000 közül 44.000 darabot biztosan kisorsolnak, **tehát a sorsjegyek fele nyer!**

A nyeremények összege:
9,758.000 pengő.

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos árai:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
28 pengő	14 pengő	7 pengő	3 és fél P

Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyelési esélye!

ÚJ SORSJÁTÉK!

ÚJ REMÉNYSÉG!

Hihetetlen, ugye?
Egy pohár sör árán

50 órán át

fényesen világíthat
Kryptonlámpával.

... pedig ez így van!

A sugárzó fényű Kryptonlámpa nagyon gazdaságos fogyasztású — no meg olcsóbb is most!

A takarékoság útja:

TUNGSRAM KRYPTON

Lőpor és
robbantószer
áruda

Vadászfényverek és töltények,
kerékpárok,
varrógépek,
gramafonok és
lemezek,
legújabb felvételek. Vadászati
és halászati cikkek

BAROSKA LÉVA

Horthy Miklós ut 43. Tel. 130.

Szaksterü javító műhely
Csepel varrógépek előnyös fizetési
feltételek mellett kaphatók

Üzletnyitás!

Tisztelettel értesitem Léva és vidéke n. é. vásárló közönségét, hogy Mártonffy u. 24. szám alatt a Messinger-féle

fűszer és vegyeskereskedést

átvettem. Kérem a nagyérdemű vásárló közönség szíves pártfogását. Tisztelettel:

Csákányi Kálmán

Léva, fűszer és vegyeskereskedő.

OSZTÁLYSORSJEGYET

a régi magyar

SCHUCTÁR BANKHÁZNÁL

Budapest VIII., Üllői u. 6.

VÁSÁROLUNK.

Óriási választék. Nagy nyelési esély
Előzékeny lebonyolítás, azonnali nyere-
reményfizetés.

SORSJEGYÁRAK: Osztályonként
 $\frac{1}{8}$ P 3.50 $\frac{1}{4}$ P 7 $\frac{1}{2}$ P 14 $\frac{1}{1}$ P 28
 Elsőoszt. húzás már OKTÓBER 14-ÉN.
 Levelezőlap rendelésnél sorsjegyküldés.

VONATOK- ÉS AUTÓBUSZ INDULÁSA

Érvényes 1939 október 8-tól

Párkány felé induló:

Léván. Kossuth-térről.

Vonat	5.30	9.27	13.28	15.31	18.10	
Autóbusz	5.10	9.10	13.10	15.10	17.50	Kossuth-térről
Érsekujvár felé						
Vonat	5.28	11.42	* 13.32	16.15	19.03	
Autóbusz	5.10	11.25	13.10	15.55	18.45	Kossuth-térről
Vonatok ér.						
Párkány felől	7.08	8.30	16.20	18.34	22.31	Vonat
	7.00	8.20	15.55	17.45	22.20	Autóbusz
Érsekujvár felől	* 7.17	8.53	12.05	15.25	20.49	Vonat
	7.00	8.40	11.25	15.10	20.30	Autóbusz

* Jelzett vonatok csak munkanapon járnak.